



Särredovisning av tandvård

Sammanställning VGR 2024

Innehåll

Innehåll.....	1
Bakgrund.....	2
Tandvårdsverksamhetens organisation i Västra Götalandsregionen	2
Beställare	2
Avdelning Primärvård och regionövergripande verksamheter	2
Utförare	3
Folktandvården.....	3
Käkkirurgi på Skaraborgs Sjukhus och NU-sjukvården	3
Beskrivning av resultat- och balansräkning.....	3
Beskrivning av hur beställningar av tandvård hanteras samt beställarverksamhetens organisation.	4
Allmäntandvård barn 3–19 år och ungdomstandvården 20–23 år	4
Vad gäller Asyltandvård.....	4
Specifikation av uppdragen, ersättningar till Folktandvården	5
Ekonomimodell.....	5
Beskrivning av ekonomimodell samt fördelningsnycklar	5
Overheadkostnader (indirekta kostnader)	6
Momshantering	7
Resultathantering	7
Sammanställning per verksamhetsgren efter fördelning 2023, Folktandvården.....	9
Käkkirurgi NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus.....	10
Beställarnämndens kostnad för tandvård i VGR.....	10

Bakgrund

Statskontoret genomförde år 2009 en kartläggning av regionernas ekonomiska redovisning av tandvården. Det konstaterades att befintlig redovisning inte var tillräcklig för att bedöma om det förekommer subventioner inom regionerna.

Regionerna har gemensamt tagit fram en modell för en enhetlig särredovisning av tandvårdsverksamheten. Inom Västra Götalandsregionen är det folktandvården och specialisttandvården inom NU-sjukvården (NU) och Skaraborgs Sjukhus (SkaS) som bidrar till Särredovisningens olika delar.

Sammanställningen av redovisningen har inte varit föremål för politiskt beslut, men publiceras på Västra Götalandsregionens hemsida för att vara åtkomlig för externa intressenter. Det finns mer detaljerade uträkningar och förklaringar till fördelningar att tillgå, om behov uppstår efter genomläsning av detta material. Tillgång till materialet fås genom att kontakta koncernkontoret (patricia.a.karlsson@vgregion.se) som ansvarar för att samla in material och att sammanställa det.

Tandvårdsverksamhetens organisation i Västra Götalandsregionen

Beställare

En ny organisation för Västra Götalands politiska struktur var på plats från januari 2023. De tidigare fem Hälso- och sjukvårdsnämnderna har ersatts av en övergripande operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN). Även tjänstemannaorganisationen inom VGR:s koncernkontor genomgick en omorganisation.

Koncernstab uppdrag och produktion av hälso- och sjukvård

Staben består av fem avdelningar som ansvarar för olika former av hälso- och sjukvård. Regionfinansierad tandvård återfinns som under avdelning Primärvård och regionövergripande verksamheter.

Avdelning Primärvård och regionövergripande verksamheter

Avdelning har helhetsansvar för den regionfinansierade tandvården.

Avdelningen formulerar uppdrag för Folktandvården som omfattar bland annat förebyggande arbete för barn och unga, specialisttandvård, munhälsobedömningar för äldre och personer med funktionsvariationer samt utbildning i munhälsa till omvårdnadspersonal.

Avdelningen hanterar även avtalen för fri tandvård till barn och ungdomar 3–19 år samt till unga vuxna 20–23 år. Man ansvarar också för

utveckling/revidering och uppföljning av dessa avtal som sluts mellan vårdgivare och den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden.

Ytterligare en del som avdelningen hanterar är det särskilda tandvårdsstödet med sina tre ingående delar, nödvändig tandvård och munhälsobedömning för personer med ett bestående och stort omsorgsbehov i det dagliga livet (N-tandvård), tandvård som led av sjukdomsbehandling under begränsad tid (S-tandvård) och tandvård vid vissa långvariga sjukdomar och funktionsnedsättning (F-tandvård). Stödet grundar sig i lagstiftning med ett regionalt ansvar utan formella avtalsrelationer till vårdgivarna. Avdelningen utvecklar och reviderar regelverk och prislistor samt följer upp verksamheten. Det sker i samverkan med kommuner, Folktandvården samt privata vårdgivare. Avdelningen förhands bedömer vård i förhållande till regelverk samt kvalitetsgranskar utförd vård.

Utförare

Folktandvården

Folktandvården bedriver allmäntandvård och specialisttandvård i en egen förvaltning inom Västra Götalandsregionen. Folktandvården har också ett sista handsansvar för särskilt vårdkrävande, ansvarar för folkhälsoarbete och bedriver utbildningar inom tandvårdsområdet.

Käkkirurgi på Skaraborgs Sjukhus och NU-sjukvården

Skaraborgs Sjukhus (SkaS) och NU-sjukvården (NU) bedriver käkkirurgi inom respektive sjukhus, därför bifogas redovisningen separat för dessa enheter. Käkkirurgin inom Västra Götalandsregionens övriga sjukhus ingår i Folktandvården.

Beskrivning av resultat- och balansräkning.

Folktandvården som är en egen förvaltning upprättar en årsredovisning med egen resultat- och balansräkning som godkänns av styrelsen för Folktandvården.

På SkaS ingår Käkkirurgin som en enhet i ett verksamhetsområde K5, ÖNH, ögon, Käkkirurgi och logopedi. Varje verksamhetsområde får sin budgetram fastställd av sjukhusdirektören för aktuellt budgetår.

På NU-sjukvården är Käkkirurgin en egen enhet som tillhör ÖNH-kliniken.

Beskrivning av hur beställningar av tandvård hanteras samt beställarverksamhetens organisation.

Den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden ger i uppdrag åt Koncernstab uppdrag och produktion av hälso- och sjukvård att hantera uppdragen för tandvården. Budgetramarna beslutas i juni av regionfullmäktige. Dialog kring uppdraget sker huvudsakligen i maj - augusti och handlar främst om vilken vård som skall utföras för tilldelad ram.

Uppdrag lämnas till Folktandvården av den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden där det specificeras vad som ska göras/uppnås, hur det ersätts samt hur dessa ersättningar är konstruerade. Utifrån detta uppdrag kan man i nedanstående bild under ”Specifikation av uppdrag, ersättningar till Folktandvården” se hur det fördelats på Verksamhetsgren Barn, vuxna och särskilda uppdrag och klassificerats som konkurrensutsatt (KU) respektive konkurrensskyddad (KS).

Allmäntandvård barn 3–19 år och ungdomstandvården 20–23 år
Barn och ungdomstandvård är konkurrensutsatt. Privata vårdgivare får precis som Folktandvården teckna avtal om Barn- och ungdomstandvård med Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden. Basersättningen är högre för privata vårdgivare för att kompensera moms.

Se länk till Tandvårdssamordning Koncernkontoret information angående Barn – och ungdomstandvård och tandvård för unga vuxna.

[Avgiftsfri tandvård för barn och unga vuxna - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)

Barn 0–19 år och unga vuxna 20–23 inom Specialisttandvården är inte konkurrensutsatt

Särskilda patientgrupper, Tandvård för särskilda patientgrupper, Uppsökande tandvård, Nödvändig tandvård, S- och N tandvård är konkurrensutsatt.

Se länk till Tandvårdssamordning Koncernkontoret information se;

[Särskilt tandvårdsstöd i Västra Götalandsregionen](#)

Vad gäller Asyltandvård

se länk till tandvård till asylsökande och personer utan tillstånd

[Tandvård till asylsökande och personer utan tillstånd](#)

Specifikation av uppdragen, ersättningar till Folktandvården

<i>Verksamhetsgrenar / uppdrag tkr</i>	<i>Fast ersättning i</i>	<i>Rörlig ersättning</i>	<i>Summa</i>	<i>Klassificering</i>
Folktandvården				
Barn- och ungdomstandvård				
Allmäntandvård barn- och unga 3-23 år*		533 981	533 981	Konkurrensutsatt
Befolkningsansvar, ATV sista handsers	20 580		20 580	Konkurrensskyddad
Befolkningsansvar, ATV FRAMM+ 0-2 år	46 211		46 211	Konkurrensskyddad
Befolkningsansvar, STV sista handsers	1 191		1 191	Konkurrensskyddad
Specialisttandvård barn (FTV + sjukhusvård)	252 692		252 692	Konkurrensskyddad
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år* ATV+FoU		3 716	3 716	Konkurrensutsatt
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år* STV		510	510	Konkurrensutsatt
Vuxentandvård				
Allmäntandvård vuxna			0	Konkurrensutsatt
Befolkningsansvar, ATV sista handsers	23 906		23 906	Konkurrensskyddad
Befolkningsansvar, STV sista handsers	11 066		11 066	Konkurrensskyddad
Specialistvård (FTV+ sjukhusvård)	94 447		94 447	Konkurrensskyddad
Tandvård till patienter med särskilda behov, NFS, ATV		58766,33	58 766	Konkurrensutsatt
Tandvård till patienter med särskilda behov, NFS, STV		61 474	61 474	Konkurrensutsatt
Akut tandvård till gömda och ayslsökande patienter from 18 år* ATV		2 884	2 884	Konkurrensskyddad
Akut tandvård till gömda och ayslsökande patienter from 18 år* STV		219	219	
Särskilda uppdrag				
Forskning	29 116		29 116	Konkurrensskyddad
VFU-tdl	2 101		2 101	Konkurrensskyddad
VFU-thyg	7 101		7 101	Konkurrensskyddad
Introduktion av nyutexaminerade	14 698		14 698	Konkurrensutsatt
Tandvård i landsort-/glesbygd, Utbudspunkter atv, sommarskola	12 246		12 246	Konkurrensutsatt
ST-utbildning inkl meriteringstjänster	25 673		25 673	Konkurrensskyddad
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet			0	Konkurrensskyddad
Övriga mindre projekt och uppdrag:			0	Konkurrensskyddad
Folkhälsomedel, Thyg Gbg	2 633		2 633	Konkurrensskyddad
CÄT	3 891		3 891	Konkurrensskyddad
Arbetsmiljöförbättrande åtg (sista hands ers., ort del o arbetsmiljö, del av barnpeng o unga vuxna)	2 125	805	2 930	Konkurrensskyddad
Läkemedel	5 838		5 838	Konkurrensskyddad
Mun-H	10 907		10 907	Konkurrensskyddad
Munhälsobedömning (Uppsökande verksamhet)	8 540		8 540	Konkurrensskyddad
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet			0	Konkurrensskyddad
Övriga mindre projekt och uppdrag (tandvård f hemlösa, hälsundersök)		422	422	Konkurrensskyddad
Övriga mindre projekt och uppdrag (ersättning för tolkkostnader)		12 444	12 444	Konkurrensutsatt
Summa tandvård	574 962	675 220	1 250 182	

Vårdöverenskommelser finns för ovanstående ersättningar.

Ekonomimodell

Beskrivning av ekonomimodell samt fördelningsnycklar

Folktandvårdens ekonomimodell utgår i från principen att samtliga intäkter och kostnader ska om möjligt direkt hänföras till respektive ansvar lägsta ansvarsnivån). Varje klinik är en resultatenhet och belastas med samtliga

kostnader, direkt eller indirekt. Kostnader såsom tex. semesterlöneskuld, lokalkostnader (hyra, el, städ), avskrivningar och intern ränta hänförs till respektive klinik (ansvar) direkt. Overheadkostnader, avkastningskrav och kostnad för momsneutralitet fördelas enligt olika nycklar såsom utförd tid och patientintäkter i konkurrensutsatt vård.

Fördelning av intäkter och kostnader görs först på vuxna och barn (inkl. 20–23 åringar), fördelningsnycklarna utgår från tidsredovisningen av bokad tid i tandvårdssystemet. Timmarna viktas för respektive yrkeskategori och fördelas per barn (inkl. 20–23 åringar) och vuxentandvård.

Vissa kostnader är direkt hänförliga då det finns separata konton, det gäller i de fall då kontona är renodlade för exempelvis vuxen respektive barntandvården, men även ibland specifika konton för konkurrenskyddad verksamhet exempelvis tandteknik vuxna. Det finns även intäktskonton som är skapade för att underlätta särredovisningen.

När det gäller uppdelningen på konkurrensutsatt respektive konkurrenskyddad verksamhet har en fördelning gjorts utifrån vårduppdrag men även en fördelning med hänsyn tagen till övriga uppdrag såväl konkurrensutsatta som konkurrenskyddade.

För Skaraborgs sjukhus och NU-sjukvården har denna uppdelning utgått från en procentuell fördelning av intäkter och kostnader baserat på antal "sjukvårdsbesök" (konkurrenskyddad) och "tandvårdsbesök" (konkurrensutsatt) när det gäller vuxentandvården. Barntandvården anses vara konkurrenskyddad.

Käkkirurgin på Skaraborgs sjukhus och NU-sjukvården har ett eget ansvar där kostnader och intäkter redovisas. De får sin del av alla overheadkostnader genom TKB (totalkostnadsbokslut) mm, precis som övrig vårdverksamhet.

Overheadkostnader (indirekta kostnader)

Västra Götalandsregionen har som princip att varje förvaltning bär sina egna kostnader, det finns inga gemensamma kostnader som finansieras centralt, de kostnader som finns för hyror, administrativa tjänster faktureras internt och regleras likvidmässigt. Samtliga direkta och indirekta kostnader som hänförs till Folktandvården ingår i redovisningen.

Kostnader för uppgifter som Västra Götalandsregionen har som huvudman, oavsett vem som utför produktionen, såsom kostnader för Regionens politiska ledning, regional utveckling, informationsenhet, revisorer, ledningsstab är inte fördelad på förvaltningsnivå.

Folktandvården har fördelat samtliga overhead- och förvaltningsgemensamma kostnader per verksamhetsgren enligt fördelning med hjälp av fördelningsnyckel som bygger på årsarbetare (utförd tid).

Overheadkostnader fördelas även ut för käkkirurgin på NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus. Kostnaderna fördelas utifrån den bäst kända fördelningsnyckeln för olika typer av kostnader. Exempel på kostnader som fördelas ut är IT-kostnader, hyror och städ (fördelas utifrån lokalyta). Administrativa enheter som finns sjukhusövergripande fördelas utifrån storleken på verksamhetens personalkostnader. Fördelningen till käkkirurgins enhet är utefter arbetad tid.

Momshantering

Moms för den konkurrensutsatta verksamheten hanteras genom att folktandvården månatligen faktureras av moderförvaltningen utifrån en genomsnittlig procentsats på 21 %. En översyn av samtliga konton har gjorts utifrån bokslut 2022. En gruppering av momspliktiga respektive ej momspliktiga konton uppdelat på interna respektive externa motparter har tagits fram. En beräkning av momssatsen på aktuella konton ger en genomsnittlig moms på 21 %. Samtliga förvaltningsgemensamma kostnader (OH-kostnader) är fördelade per verksamhetsgren och den andel av dessa som hänförs till konkurrensutsatt verksamhet ingår i momsberäkningen. Kostnaden för beräknad momskostnad faktureras månatligen av Moderförvaltningen och avräkningen görs i samband med månadsbokslutet för oktober. Kostnaden bokförs på konto 7598 "Moms konkurrensneutralitet (tandvård)" och fördelas mellan Allmän- och specialisttandvårdens konkurrensutsatta verksamhet.

Den konkurrensutsatta barn- och ungdomstandvården (3–23 år) ingår inte i momsberäkningen, eftersom privata vårdgivare erhåller en högre ersättning för att kompenseras för momskostnaden. När det gäller den konkurrensskyddade delen så ges ersättningarna exklusive moms.

Momsen faktureras inte enligt ovanstående för käkkirurgin på NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus.

När det gäller interna fakturor så läggs det inte på någon moms till tandvården. Det kan till stor del förklaras av att inom Västra Götalandsregionen är många tjänster centraliserade som städ och IT-tjänster. Om Folktandvården hade varit en privat aktör så hade dessa tjänster förmodligen utförts av egen personal.

Resultathantering

I Västra Götalandsregionen finns ett riktmärke för en begränsning av verksamheternas tillgängliga egna kapital. Riktmärket säger att det egna kapitalet inte bör vara större än två procent av regionbidraget eller motsvarande efter hänsyn till eventuella beslut om disposition av eget kapital. Enligt regelverket ska återbetalning av negativt eget kapital efter resultatdispositioner ske senast tre år efter aktuellt bokslutsår. Regelverket

har senare kompletterats med särskilda beslut för bland annat den konkurrensutsatta verksamheten inom Folk tandvården, vilket innebär att de behåller det egna kapitalet fullt ut för den delen (RF 2014-04-15 §43 RS 488–2012).

Dessa beslut har inte tagits gällande käkkirurgin på Skaraborgs sjukhus och NU-sjukvården då bedömningen är att det är en så liten del av sjukhusens totala verksamhet.

Det egna kapitalet samt årets resultat är hänfört till konkurrensskyddad verksamhet (KS) respektive konkurrensutsatt verksamhet (KU), se nedan tabell.

Ackumulerat resultat mnr		KS	KU	Totalt
Ingående ackumulerat resultat	IB	11,7	246,8	258,5
- Varav resultat år	2022	-6,6	56,0	49,4
- Varav resultat år	2023	-4,0	40,3	36,3
Årets resultat	2024	0,3	20,5	20,8
Utgående ackumulerat resultat	UB	1,3	363,6	364,9

Folk tandvårdens egna kapital uppgår till 364,9 mnr med fördelning på konkurrensskyddad verksamhet, 1,3 mnr och konkurrensutsatt verksamhet, 363,6 mnr.

Sammanställning per verksamhetsgren efter fördelning 2023, Folk tandvården

Verksamhetsgrenar / uppdrag tkr	KU / KS /	Summa intäkter	Summa kostnader	Årets resultat
Folk tandvården				
Barn- och ungdomstandvård				
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år*	KU	535 729	-549 559	-13 830
Befolkningsansvar	KS	67 982	-65 975	2 007
Specialisttandvård	KS	297 898	-300 776	-2 878
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år*	KS	4 226	-4 226	0
Vuxentandvård				
Allmäntandvård vuxna	KU	1 194 511	-1 147 064	47 447
Befolkningsansvar	KS	34 972	-34 972	0
Specialisttandvård	KS	131 288	-129 182	2 106
Specialisttandvård	KU	226 790	-222 199	4 591
Tandvård till patienter med särskilda behov	KS			0
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter from 18 år*	KU	3 103	-3 103	0
Särskilda uppdrag				0
Forskning	KS	29 116	-29 116	0
Introduktion av nyutexaminerade	KS	0	0	0
Introduktion av nyutexaminerade	KU	14 698	-14 698	0
ST-utbildning	KS	29 142	-29 142	0
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet	KS	0	0	0
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS	50 771	-49 801	970
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU	18 282	-18 282	0
Eget kapital	KU	5 938	-23 676	-17 738
Eget kapital	KS	860	-2 763	-1 903
Summa Folk tandvård inkl utnyttjat eget kap		2 645 306	-2 624 534	20 771
Resultat/Summa		2 645 306	-2 624 534	20 771
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	646 255	-645 953	301
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	1 999 051	-1 978 581	20 470

Resultaträkning inkl TUA		2 701 364	-2 680 593	20 771
TUA		56 058	-56 058	0
Resultaträkning exkl TUA		2 645 306	-2 624 535	20 771

KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet

Käkkirurgi NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus

<i>Verksamhetsgrenar tkr</i>	<i>KS/KU</i>	<i>Summa intäkter</i>	<i>Summa kostnader</i>	<i>Resultat</i>
<i>Tandvård vid sjukhus</i>				
<i>Käkliniken, barn</i>	<i>KS</i>	6 095	-7 560	-1 465
<i>Summa Tandvård vid sjukhus, barn</i>		6 095	-7 560	-1 465
<i>Käkliniken, vuxna</i>	<i>KS</i>	13 150	-11 038	2 113
<i>Käkliniken, vuxna</i>	<i>KU</i>	18 798	-22 565	-3 767
<i>Summa Tandvård vid sjukhus, vuxen</i>		31 948	-33 603	-1 654
<i>Summa Tandvård vid sjukhus</i>		38 043	-41 162	-3 119
Resultat/Summa		38 043	-41 162	-3 119
Resultat/summa konkurrensskyddad	<i>KS</i>	19 245	-18 597	648
Resultat/summa konkurrensutsatt	<i>KU</i>	18 798	-22 565	-3 767

KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet

Beställarnämndens kostnad för tandvård i VGR

Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) kostnader för tandvård 2024 uppgår till 1 400 099 tkr

Egen regi	1 265 205
Privata	128 870
Regioner	403
Övrigt	5 620
Totalt	1 400 099